

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului ing. Florian Romeo-Daniel

Primar

PRIMĂRIA COMUNEI LECHINȚA, JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂSĂUD

Lechința, str. Independenței nr.506, jud. Bistrița-Năsăud

Tel:0263-274433 / Fax:0263-274325

Email: primaria.lechinta@yahoo.com

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 10340 / 29. MAR. 2024

RECOMANDAREA

Nr. 40 din 29. MAR. 2024

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție

În contextul prevederilor art. 49 (protecția copiilor și a tinerilor) din Constituția României, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, în vederea verificării aspectelor apărute în presă, în reportajul intitulat „Nici morții noștri nu se mai pot odihni liniștiți! Copiii se distrează distrugând morminte!”, în care era relatat faptul că, mai mulți localnici din Vermeș sunt revoltați pe noua „distracție” a unor copii din localitate. Aceștia au rupt cruci de lemn de pe morminte, au spart candelă și tablouri, totul în urma unei provocări.

În instrumentarea sesizării din oficiu au fost solicitate date de la Primăria comunei Lechința, județul Bistrița Năsăud.

Analizând informațiile comunicate de către instituția sesizată se apreciază că reprezentanți ai Primăriei comunei Lechința au efectuat demersuri de identificare a minorilor, însă s-a apreciat, raportat la faptul că aceștia nu provin din familii defavorizate, că nu se impune efectuarea unor intervenții de specialitate, astfel că nu a fost efectuată ancheta socială la domiciliul minorilor, nu s-au purtat discuții cu privire la responsabilizarea părinților și a minorilor, nu a fost întocmită o fișă de identificare a riscurilor, etc., în motivare fiind invocat

inclusiv faptul că unul dintre minori este fiu de cadru didactic iar acțiunea copiilor este asimilată jocului.

Acțiunea minorilor, de distrugere a obiectelor în cimitirul din localitatea Vermeș, a fost considerată o "joacă de copii", reprezentantul Parohiei Ortodoxe Române Vermeș, fiind cel care a identificat minorii și prin intermediul părinților a adus mormintele afectate, la starea inițială.

Referitor la acțiunea copiilor, se poate aprecia asupra faptului că aceștia sunt deseori curioși și își doresc să exploreze limitele și să experimenteze diferite comportamente. În timpul jocului, aceștia pot încerca comportamente care pot fi considerate delictive pentru a înțelege consecințele și pentru a-și satisface nevoile lor de explorare.

Grupurile de prieteni sau colegii de joacă pot exercita o influență puternică asupra comportamentului unui copil. Dacă grupul de prieteni practică sau promovează comportamente delictive în timpul jocului, un copil poate fi tentat să se conformeze pentru a fi acceptat în grup.

Este important de subliniat faptul că nu toți copiii care se angajează în comportamente delictive în timpul jocului vor dezvolta probleme de comportament pe termen lung. Totuși, este esențial ca adulții din viața copilului să fie conștienți de acest comportament și să încerce să îl ghideze spre comportamente mai pozitive și să ofere modele sănătoase de comportament. De asemenea, intervențiile timpurii și suportul din partea familiei și comunității pot fi critice în prevenirea escaladării comportamentului delictiv.

Cadrul legal incident:

- **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare – **art. 2 alin 4** - *Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești.*

Raportându-ne la prevederile **Art. 39 alin. (1)**, *ovservăm că, serviciul public de asistență socială va lua toate măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie.*

Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc (Art. 89 alin. (1), iar potrivit alin. (3) angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact

cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente **au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția Copilului.**

Definiția neglijării minorului este data de art. 94 alin. (2), prin neglijarea copilului se înțelege omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură pe care o presupune îndeplinirea acestei responsabilități, care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, **morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului și poate îmbrăca mai multe forme.**

Serviciile publice de asistență socială organizate la nivelul municipiilor și orașelor, precum și persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale îndeplinesc în domeniul protecției copilului următoarele atribuții: **a) monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante, în baza unei fișe de monitorizare aprobate prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice; b) realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa; c) identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau prestații pentru prevenirea separării copilului de familia sa; d) elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor și/sau prestațiilor și acordă aceste servicii și/sau prestații, în condițiile legii; e) asigură **consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local; f) asigură și urmăresc aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a consumului de alcool și droguri, de prevenire și combatere a violenței în familie, precum și a comportamentului delinvent;**(Art. 118 alin.(1)).**

Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie stabilește cadrul legal privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, statuând în mod expres că activitatea de prevenire a separării copilului de familie potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare se realizează de către serviciul public de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor.

Pentru prevenirea separării copilului de familie, serviciul public de asistență socială are obligația de a sprijini familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea unui copil care poate fi în risc de separare, dacă familia, în funcție de situația economică și condițiile de locuit ale acesteia, se află în una dintre următoarele situațiile de vulnerabilitate detaliate în **art. 5 din Legea nr. 156/2023**. De asemenea, **art. 4 din Legea nr. 156/2023** reglementează expres situațiile în care copilul este considerat în risc de separare de familie;(Art. 4 alin. (2) Copilul

este considerat a fi în risc de separare și în anumite situații de vulnerabilitate cu care se confruntă, cum ar fi **comportamentul delincvent**, părăsirea repetată a domiciliului, consumul de alcool și de droguri, tentativă de suicid și abandonul școlar, chiar dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui nu se confruntă cu niciuna dintre situațiile prevăzute la alin. (1).

Conform **art. 65 din Legea nr. 292/2011** privind asistența socială, cu modificările și completările ulterioare”(1) *Copilul are dreptul la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor lui, în condițiile legii. (2) Asigurarea creșterii și dezvoltării copilului se află în responsabilitatea părinților. (3) Exercițarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești trebuie să asigure bunăstarea materială și spirituală a copilului, în special prin îngrijirea și menținerea relațiilor personale cu acesta, prin asigurarea creșterii, educării și întreținerii sale. (4) Părinții copilului au dreptul să primească asistența de specialitate în vederea îngrijirii, creșterii și educării acestuia, precum și să fie informați asupra drepturilor și obligațiilor lor.”*

Autoritățile administrației publice locale au obligația de a sprijini părinții sau, după caz, alt reprezentant legal al copilului în realizarea obligațiilor ce le revin cu privire la copil, dezvoltând și asigurând în acest scop servicii diversificate, accesibile și de calitate, corespunzătoare nevoilor copilului (conf. Art. 5 alin.3 din Legea nr. 272/2004, republicată).

Respectarea și garantarea drepturilor copilului se realizează prin promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului, intervenția multisectorială și parteneriatul dintre instituțiile publice, celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil, asigurarea protecției împotriva abuzului, neglijării, exploatării și oricărei forme de violență asupra copilului, acestea fiind doar câteva dintre principiile statuate în Legea nr. 272/2004, republicată (art.6).

Analizând legislația incidentă în cauză, raportat la datele și informațiile transmise de către primăria comunei Lechința, județul Bistrița-Năsăud, se desprinde concluzia că, minorii, prin comportamentul delincvent, pot fi considerați a fi în situație de vulnerabilitate, în înțelesul art. 4 alin. 2 din Legea nr. 153/2023. De asemenea, se impune o evaluare detaliată a situației familiale a minorilor care au produs pagube în cimitirul din localitatea Vermeș, prin responsabilizarea părinților și asigurarea consilierii minorilor cu privire la faptele antisociale și consecințelor acestora.

În temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României coroborat cu și ale art. 15 și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Primarul comunei Lechința, județul Bistrița-Năsăud, în temeiul art. 154 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ care îi conferă funcția de garant al respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, în calitatea sa de autoritate publică executivă a administrației publice locale, *va dispune măsurile necesare pentru:*

a) Efectuarea unei anchete sociale la domiciliul minorilor care au avut un comportament antisocial, producând pagube în cimitirul din localitatea Vermeș, de către serviciul/compartimentul de asistență socială prin raportare la situațiile de vulnerabilitate prevăzute la art. 4 și 5 din Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie;

b) Responsabilizarea și îndrumarea părinților în ceea ce privește asigurarea creșterii și educării minorilor într-un mediu familial corespunzător raportat la faptele antisociale în care minorii au fost implicați.

Primarul comunei Lechința, județul Bistrița-Năsăud, va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj-Napoca (Str. Moșilor, nr.18, mun. Cluj-Napoca, jud. Cluj; tel./fax: 0264/591.561, e-mail: avpcluj@avp.ro), în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și măsurile dispuse.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Instituția Avocatul Poporului, cu sediul precizat în antet, vă prelucrează datele personale în baza reglementărilor legale aplicabile în domeniul specific de activitate. Scopul prelucrării este de îndeplinire a unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este investit operatorul. În exercitarea atribuțiilor avute, prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituția Avocatul Poporului se circumscrie situației definite de art. 6 alin. 1) lit. e) din Regulamentul UE nr. 679 din 27 aprilie 2016, în limitele atribuțiilor și obligațiilor legale cu respectarea aplicării legislației privind protecția datelor personale. Datele personale sunt obținute din corespondența transmisă de dumneavoastră instituției noastre, fie în cadrul audiențelor sau al serviciului de dispecerat, precum și de la autorități publice sau din consultarea bazelor de date publice. Datele personale pot fi dezvăluite către alte autorități sau instituții publice ori către autorități cu care instituția Avocatul Poporului cooperează în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale legale. În cazul în care nu doriți ca anumite date personale să fie dezvăluite, aveți posibilitatea de a vă exercita dreptul de opoziție, în condițiile prevăzute de art. 21 din RGPD. Datele dumneavoastră personale sunt stocate pe perioada necesară efectuării tuturor demersurilor întreprinse pentru susținerea activităților domeniilor de activitate/serviciilor/birourilor/birourilor teritoriale/centrelor zonale din cadrul Instituției Avocatul Poporului de relații publice, petiționare, formulare de puncte de vedere, organizare, derulare evenimente, soluționarea acțiunilor de către instanțele de judecată competente, îndeplinirea atribuțiilor legale de vizite, soluționare a petițiilor, înregistrarea și soluționarea notificărilor de încălcare a securității datelor cu caracter personal, precum și înregistrarea formularelor de declarare responsabil cu protecția datelor, după care vor fi arhivate potrivit legislației aplicabile. Persoanele ale căror date personale sunt prelucrate de către Instituția Avocatul Poporului pot să își exercite drepturile de acces la date, de rectificare, ștergere, restricționare, în conformitate cu dispozițiile art. 15-19 din RGPD, precum și dreptul de a depune o plângere la ANSPDCP pentru modul de soluționare a cererilor de exercitare a acestor drepturi, printr-o cerere trimisă prin poștă la sediul ANSPDCP sau la adresa anspdcp@dataprotec.ro. Mai multe informații privind prelucrarea datelor dvs. cu caracter personal puteți consulta pe site-ul www.avp.ro, secțiunea *Protecția datelor cu caracter personal*.

